

**การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ:
กรณีศึกษานักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์**
**Sociocultural Adaptation of International Students:
A Case Study of Dhurakij Pundit University Chinese Students**

ชญัชช วิภัติภูมิประเทศ^{1*}
Thuntuch Viphatphumiprathes^{1*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ จำแนกตามเพศ ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ความสามารถในการใช้ภาษาไทย และการสนับสนุนทางสังคม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีที่จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ภาคเรียนที่ 2/2558 จำนวน 136 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การทดสอบทีที่แยกกลุ่มตัวอย่างอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาจีนมีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมในภาพรวมที่ระดับปานกลาง (Mean= 3.35, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาจีนมีการปรับตัวในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมไทยสูงที่สุด (Mean= 3.56, S.D.= 0.71) รองลงมา คือ ด้านการเรียน (Mean= 3.47, S.D.= 0.63) ด้านสภาพความเป็นอยู่และเงื่อนไขทางการเงิน (Mean= 3.35, S.D.= 0.67) ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (Mean= 3.21, S.D.= 0.72) และด้านสุขภาพกายและจิต (Mean= 3.16, S.D.= 0.49) ตามลำดับ และ 2) นักศึกษาจีนมีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามเพศ ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ความสามารถในการฟัง/การพูดภาษาไทย ความสามารถในการอ่าน/การเขียนภาษาไทย และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนคนจีนในมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรม, นักศึกษาจีน, มหาวิทยาลัย

¹ หมวดยุทธศาสตร์ทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 110/1-4 ถนนประชาชื่น เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

¹ Department of General Education, Faculty of Arts, Dhurakij Pundit University, 110/1-4 Prachachuen Road, Laksi, Bangkok 10210, Thailand.

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Corresponding author, e-mail): thuntuch.vip@dpu.ac.th, thuntuch18@hotmail.com

ABSTRACT

The study aimed to 1) explore the degree of sociocultural adaptation among Chinese students at Dhurakij Pundit University and to 2) compare their sociocultural adaptation level, categorized in terms of their gender, length of stay in Thailand, competency in the Thai language, as well as social support. To collect data, questionnaires were distributed to Dhurakij Pundit University's 136 undergraduate Chinese students learning in a setting in which Thai was used as a medium of instruction, as of semester 2/2015. The obtained data was then analyzed using descriptive statistics, independent samples t-test, and one-way ANOVA. Clearly, the findings revealed that 1) these Chinese students generally exhibited a medium degree of sociocultural adaptation (Mean= 3.35, S.D. = 0.51). It was also found that the Chinese students in this study did show a medium degree of sociocultural adaptation to individual aspects, chronologically ranking from Thai culture (Mean = 3.56, S.D. = 0.71), learning (Mean = 3.47, S.D. = 0.63), living conditions and financial matters (Mean = 3.35, S.D. = 0.67), personal relationship (Mean= 3.21, S.D. = 0.72), to physical and mental health (Mean= 3.16, S.D. = 0.49) respectively. Additionally, the findings suggested that 2) there was a significant difference in the way the Chinese students in this study demonstrated their sociocultural adaptation, when taking account of gender, length of stay in Thailand, competency in Thai oral communication/listening, competency in Thai written communication/reading, and social support from their Chinese fellows at the university.

Key words: sociocultural adaptation, Chinese students, university

บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีเปลี่ยนผ่านไปสู่ความเป็นนานาชาติมากขึ้น ดังเห็นได้จากปัจจุบันมีนักศึกษาต่างชาติเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลของ UNESCO Institute for Statistics (2014) พบว่า มีนักศึกษาในระดับปริญญาตรีได้ลงทะเบียนเรียนในต่างประเทศจำนวนประมาณ 4 ล้านคน ทั้งนี้ประเทศที่นิยมเดินทางไปศึกษาต่อ 10 ลำดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 18) อังกฤษ (ร้อยละ 11) ฝรั่งเศส (ร้อยละ 7)

ออสเตรเลีย (ร้อยละ 5) รัสเซีย (ร้อยละ 4) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 4) แคนาดา (ร้อยละ 3) จีน (ร้อยละ 2) และอิตาลี (ร้อยละ 2) และพบว่า นักศึกษาชาวต่างชาติที่นิยมเดินทางไปเรียนต่อต่างประเทศมากที่สุดในปัจจุบัน คือ นักศึกษาจากประเทศจีน (694,400 คน) โดยนักศึกษาจีนส่วนหนึ่ง (8,444 คน) ได้เดินทางมาศึกษาต่อในประเทศไทยซึ่งนักศึกษาจีนจัดเป็นนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทยมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 40.97 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

จากการที่นักศึกษาจีนเป็นกลุ่มที่เดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศมากที่สุดนั้น จึงทำให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนักศึกษาจีนที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในประเด็นต่างๆ (Henze and Zhu, 2012) ได้แก่ การเตรียมตัวก่อนเดินทางไปเรียนต่อ การปรับตัวระหว่างเรียน ประสบการณ์การเรียน ความสามารถทางการเรียน/ทางวิชาการ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ การปรับตัวทางสังคมวัฒนธรรมและจิตวิทยา ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน/มหาวิทยาลัย การปรับตัวเมื่อเดินทางกลับสู่ประเทศจีน ตลอดจนการพำนักต่อในต่างประเทศภายหลังสำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่านักศึกษาต่างชาติจะประสบกับปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมในประเทศที่ตนไปศึกษา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผลการเรียนได้ในที่สุด (De Araujo, 2011; Berry, 2005; Kim, 2005; Wilson, 2011; Zhou *et al.*, 2008) นอกจากนี้ สิ่งสำคัญที่ได้จากการศึกษาประเด็นดังกล่าวจะช่วยทำให้เข้าใจถึงการปรับความคิดและพฤติกรรมให้เข้ากับสังคมหรือสิ่งแวดล้อมในบริบทวัฒนธรรมใหม่ได้ (งามพิศ, 2543; ศิริรัตน์, 2555; เสาวคนธ์, 2543; อมรา, 2545; Berry, 2005; Scott, 2014) อันจะสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการฝ่าฟันอุปสรรคของนักศึกษาต่างชาติ (Huang and Chang, 2011; Kim, 2005)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประเด็นการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทย โดยมุ่งเน้นศึกษากับกลุ่มนักศึกษาจีน เนื่องจากขณะนี้มียุทธศาสตร์จีนเป็นจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) สำหรับการศึกษานี้ในประเด็นการปรับตัวทางสังคมและ

วัฒนธรรมของนักศึกษาจีนในงานวิจัยนี้ครอบคลุมในด้านต่างๆ (Huang and Chang, 2011; Wan *et al.*, 2013; Wilson, 2011; Yun, 2009) ได้แก่ด้านการเรียน ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ด้านวัฒนธรรมไทย และด้านสภาพความเป็นอยู่และเงื่อนไขทางการเงิน ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีนจำแนกตามปัจจัยต่างๆ ซึ่งประยุกต์มาจากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ธัญรัช, 2558; นุชเนตร และ ประสพชัย, 2558; พรพะเยาว์ และ ดวงทิพย์, 2557; Ren และคณะ, 2555; De Araujo, 2011; Berry, 2005; Huang and Chang, 2011; Wan *et al.*, 2013; Wilson, 2011; Yusliza, 2011; Zhou *et al.*, 2008) ได้แก่ เพศ ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ความสามารถในการใช้ภาษาไทย และการสนับสนุนทางสังคมโดยงานวิจัยนี้มุ่งศึกษากับนักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีหลักสูตรบริหารธุรกิจ หลักสูตรภาษาไทย และหลักสูตรการท่องเที่ยว ซึ่งจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ กับมหาวิทยาลัยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้แก่ มหาวิทยาลัยกวางสี มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี มหาวิทยาลัยฝูเออร์ มหาวิทยาลัยยูนนาน และมหาวิทยาลัยการท่องเที่ยวกุ้ยหลินซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการช่วยเหลือนักศึกษาจีนให้ปรับตัวในด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจ

บัณฑิตย์

2. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคม และวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำแนกตามเพศ ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ความสามารถในการใช้ภาษาไทย และการสนับสนุนทางสังคม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาจีนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน
2. นักศึกษาจีนที่มีระยะเวลาอยู่ในประเทศไทยแตกต่างกัน มีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน
3. นักศึกษาจีนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยแตกต่างกัน มีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน
4. นักศึกษาจีนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมแตกต่างกัน มีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน

นิยามศัพท์

1. การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง การปรับตัวของนักศึกษาจีนให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมในประเทศไทยในระหว่างศึกษาที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ด้านวัฒนธรรมไทย และด้านสภาพความเป็นอยู่และเงื่อนไขทางการเงิน
2. ความสามารถในการใช้ภาษาไทย หมายถึง ความสามารถ/ทักษะของนักศึกษาจีนในการสื่อสารด้วยภาษาไทยในด้านการฟัง/การพูด และการอ่าน/การเขียนในระหว่างที่เรียนที่

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

3. การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่นักศึกษาจีนได้รับการสนับสนุน/ ความช่วยเหลือ/ การได้รับคำปรึกษาจากกลุ่มเพื่อนคนจีน กลุ่มเพื่อนคนไทย และอาจารย์ผู้สอนในระหว่างเรียนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

4. นักศึกษาจีน หมายถึง นักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรบริหารธุรกิจ หลักสูตรภาษาไทย และหลักสูตรการท่องเที่ยวที่จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร: ประชากรคือนักศึกษาจีนในระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ และคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม ที่จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในภาคเรียนที่ 2/2558

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา: ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ความสามารถในการใช้ภาษาไทย และการสนับสนุนทางสังคม ส่วนตัวแปรตาม คือ การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน ซึ่งแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ด้านวัฒนธรรมไทย และด้านสภาพความเป็นอยู่และเงื่อนไขทางการเงิน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่: งานวิจัยนี้เป็นกรณีศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจีนที่มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในงานวิจัย คือ นักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจ หลักสูตรภาษาไทย และหลักสูตรการท่องเที่ยวที่จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ภาคเรียนที่ 2/2558 รวม 163 คน แต่เนื่องจากมีจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจีนทุกคนอย่างไรก็ดี ผู้วิจัยได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 136 ชุด หรือคิดเป็นอัตราการตอบร้อยละ 83.4 (ผ่องพรรณ และ สุภาพ, 2555) หรือกล่าวได้ว่า ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจีนซึ่งเป็นประชากรทุกคนได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงได้ตัวอย่างจำนวน 136 คน สำหรับจำนวนประชากรและตัวอย่างของแต่ละหลักสูตรสรุปได้ดังตารางที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ผู้วิจัยทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ชัยรัช, 2558; พรพะเยาว์ และ ดวงทิพย์, 2557; Ren และคณะ, 2555; De Araujo, 2011; Berry, 2005; Huang and Chang, 2011; Wan *et al.*, 2013; Wilson, 2011; Yun, 2009; Yusliza, 2011; Zhou *et al.*, 2008) เพื่อนำมาสร้างคำถามในแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 4

ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจีน ตอนที่ 2 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีน ตอนที่ 3 การสนับสนุนทางสังคมที่นักศึกษาจีนได้รับ และตอนที่ 4 การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 50 ข้อ ทั้งนี้คำถามมีลักษณะเป็นมาตรวัด 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 หลังจากนั้น จึงนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาแปลเป็นภาษาจีน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญคนไทยแปลเป็นภาษาจีน และนำแบบสอบถามที่แปลเป็นภาษาจีนแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญคนจีนที่ทราบภาษาไทยตรวจสอบเนื้อหาอีกครั้ง และดำเนินการหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่ามีค่าอยู่ที่ระดับ 0.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการฝากแบบสอบถามให้อาจารย์ที่สอนนักศึกษาจีนและเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ดูแลนักศึกษาจีนทั้ง 3 หลักสูตร ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2559 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแบบสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 136 ชุด

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและตัวอย่างจำแนกตามหลักสูตร

หลักสูตร	ประชากร	ตัวอย่างที่เก็บข้อมูลจริง
บริหารธุรกิจ	120	93
ภาษาไทย	28	28
การท่องเที่ยว	15	15
รวม	163	136

การวิเคราะห์ข้อมูล

การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ประเมินและความหมายของระดับการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีนดังนี้ 1.00-2.33 คะแนน (ต่ำ) 2.34-3.66 คะแนน (ปานกลาง) และ 3.67-5.00 คะแนน (สูง) สำหรับการเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีนจำแนกตามเพศ และการสนับสนุนทางสังคม ใช้การทดสอบที่ทีกลุ่มตัวอย่างอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test) ส่วนการเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีนจำแนกตามระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย และความสามารถในการใช้ภาษาไทย ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ทั้งนี้ใช้วิธีการ Scheffé สำหรับการเปรียบเทียบรายคู่ในกรณีที่พบความแตกต่าง

ผลการวิจัย

1. การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน

ผลการวิจัยดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาจีนที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีที่

จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมในภาพรวมที่ระดับปานกลาง (Mean= 3.35, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาจีนมีการปรับตัวในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมไทยสูงที่สุด (Mean= 3.56, S.D.= 0.71) รองลงมา คือ ด้านการเรียน (Mean= 3.47, S.D.= 0.63) ด้านสภาพความเป็นอยู่และเงื่อนไขทางการเงิน (Mean= 3.35, S.D.= 0.67) ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (Mean= 3.21, S.D.= 0.72) และด้านสุขภาพกายและจิต (Mean= 3.16, S.D.= 0.49) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน จำแนกตามปัจจัยต่างๆ

จากการเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมในภาพรวมจำแนกตามปัจจัยต่างๆ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3 พบว่า

2.1 นักศึกษาจีนที่มีเพศแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาชายมีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวสูงกว่านักศึกษาหญิง

ตารางที่ 2 การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาจีน

การปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรม	Mean	S.D.	ความหมาย
ด้านการเรียน	3.47	0.63	ปานกลาง
ด้านสุขภาพกายและจิต	3.16	0.49	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล	3.21	0.72	ปานกลาง
ด้านวัฒนธรรมไทย	3.56	0.71	ปานกลาง
ด้านสภาพความเป็นอยู่และเงื่อนไขทางการเงิน	3.35	0.67	ปานกลาง
ภาพรวม	3.35	0.51	ปานกลาง

2.2 นักศึกษาจีนที่มีระยะเวลาอยู่ในประเทศไทยแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาจีนที่มีระยะเวลาอยู่ในประเทศไทย 6-12 เดือนมีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวสูงที่สุด รองลงมา คือ นักศึกษาจีนที่มีระยะเวลาอยู่ในประเทศไทยน้อยกว่า 6 เดือน และมากกว่า 12 เดือนตามลำดับ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมในภาพรวมของนักศึกษาจีนจำแนกตามปัจจัยต่างๆ

ปัจจัย	n	Mean	S.D.	t/F	p-value
เพศ					
ชาย	28	3.55	0.53	2.344	0.021*
หญิง	108	3.30	0.49		
ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย					
น้อยกว่า 6 เดือน	43	3.44 ^a	0.39	8.774	0.000*
6-12 เดือน	46	3.51 ^b	0.51		
มากกว่า 12 เดือน	47	3.12 ^c	0.52		
ความสามารถในการฟัง/การพูดภาษาไทย					
สูง	35	3.53 ^a	0.55	7.214	0.001*
ปานกลาง	75	3.37 ^b	0.48		
ต่ำ	26	3.05 ^c	0.41		
ความสามารถในการอ่าน/การเขียนภาษาไทย					
สูง	28	3.67 ^a	0.54	14.349	0.000*
ปานกลาง	78	3.37 ^b	0.46		
ต่ำ	30	3.01 ^c	0.39		
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนคนจีนในมหาวิทยาลัย					
ได้รับ	113	3.31	0.49	-2.059	0.041*
ไม่ได้รับ	23	3.55	0.53		
การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนคนไทยในมหาวิทยาลัย					
ได้รับ	91	3.40	0.50	1.484	0.140
ไม่ได้รับ	45	3.26	0.52		
การสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์					
ได้รับ	115	3.34	0.48	-0.371	0.711
ไม่ได้รับ	21	3.39	0.63		

* p<0.05

หมายเหตุ ตัวอักษรภาษาอังกฤษในแนวตั้งที่แตกต่างกัน แสดงว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาจีนที่มีความสามารถในการฟัง/การพูดภาษาไทยแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษจีนที่มีความสามารถในการฟัง/การพูดภาษาไทยระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวสูงที่สุด รองลงมา คือ นักศึกษาจีนที่มีความสามารถดังกล่าวในระดับปานกลางและระดับต่ำ ตามลำดับ

2.4 นักศึกษาจีนที่มีความสามารถในการอ่าน/การเขียนภาษาไทยแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษจีนที่มีความสามารถในการอ่าน/การเขียนภาษาไทยระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวสูงที่สุด รองลงมา คือ นักศึกษาจีนที่มีความสามารถดังกล่าวในระดับปานกลางและระดับต่ำ ตามลำดับ

2.5 นักศึกษาจีนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนคนจีนในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษจีนที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนคนจีน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวสูงกว่านักศึกษจีนที่ได้รับการสนับสนุนดังกล่าว นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาจีนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนคนไทยและอาจารย์ในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผล

1. นักศึกษาจีนมีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมในภาพรวมที่ระดับปานกลางสามารถอธิบายได้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (งามพิศ, 2543;

ศิริรัตน์, 2555; เสาวคนธ์, 2543; อมรา, 2545; Berry, 2005; Scott, 2014) ที่อธิบายว่าปรากฏการณ์การติดต่อระหว่างวัฒนธรรมหรือการผสมผสานทางวัฒนธรรม (Acculturation) คือ กระบวนการที่บุคคลผู้ย้ายถิ่นได้ผสมผสานยอมรับวัฒนธรรมและคุณค่าของสังคมเจ้าบ้านและนำมาปฏิบัติ หรือกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลปรับตัว (Adaptation) ให้เข้ากับวัฒนธรรมใหม่ เช่น นักศึกษาที่ไปเรียนต่อที่ต่างประเทศ ซึ่งทำให้ต้องมีการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมใหม่ รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ดังนั้นการปรับตัวจึงเป็นการปรับเกี่ยวกับระบบคิด ความเชื่อ วิถีชีวิต และพฤติกรรม ทั้งนี้ การปรับตัวขึ้นอยู่กับขนบธรรมเนียมและความเชื่อเดิม รวมทั้งทัศนคติ กล่าวคือ หากฝังแน่นกับขนบธรรมเนียมและความเชื่อเดิมอยู่มาก โอกาสที่จะรับวัฒนธรรมใหม่ย่อมเป็นไปได้น้อยมาก ในทางกลับกัน หากมีความเห็นหรือทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมใหม่ ก็จะทำให้มีความพร้อมที่จะรับวัฒนธรรมใหม่มากขึ้นซึ่งในที่นี้สะท้อนให้เห็นได้ว่า นักศึกษาจีนเห็นว่าวัฒนธรรมจีนและไทยไม่แตกต่างกันมาก จึงทำให้การปรับตัวในภาพรวมเป็นไปได้ไม่ยากนัก โดยผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพะเยาว์ และ ดวงทิพย์ (2557) ที่พบว่า นักศึกษาจีนมหาวิทยาลัยรังสิตมีการปรับตัวในระดับปานกลางทั้งทางด้านวัฒนธรรมและด้านการศึกษา

นอกจากนี้ นักศึกษาจีนมีการปรับตัวด้านวัฒนธรรมไทยสูงที่สุด เป็นไปตามแนวคิดของสิริวรรณ (2558) และ Berry (2005) ที่อธิบายว่าเมื่อบุคคลอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีความผิดแผกแปลกไปจากตัวเขา บุคคลนั้นย่อมต้องการที่จะปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้น นอกจากนี้

ข้อค้นพบอีกประเด็นหนึ่งที่ว่า นักศึกษาจีนมีการปรับตัวด้านสุขภาพกายและจิตต่ำสุดโดยเฉพาะในประเด็นความรู้สึกคิดถึงบ้าน เป็นไปตามแนวคิดของ Berry (2005) ที่อธิบายว่า ในกระบวนการปรับตัว บุคคลมักจะเกิดความตึงเครียดและสอดคล้องกับแนวคิดของ Kim (2005) ที่อธิบายว่า การปรับตัวของผู้ย้ายถิ่นจะทำให้ประสบกับความไม่คุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ซึ่งจะต้องปรับตัวและพยายามที่จะฝ่าฟันเพื่อให้เกิดความสมดุลภายในจิตใจ ทั้งนี้ ผลการวิจัยในประเด็นดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา (De Araujo, 2011) ซึ่งพบว่า ความคิดถึงบ้านเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การปรับตัวของนักศึกษาต่างชาติ

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาจีนมีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เพศ ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ความสามารถในการฟัง/การพูดภาษาไทย ความสามารถในการอ่าน/การเขียนภาษาไทย และการสนับสนุนทางสังคมที่ได้รับจากเพื่อนคนจีนในมหาวิทยาลัย โดยสามารถอภิปรายผลตามแต่ละปัจจัยได้ดังนี้

2.1 เพศ: นักศึกษาจีนที่มีเพศแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาชายปรับตัวได้ดีกว่านักศึกษาหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศชายเป็นเพศที่มีความสามารถในการปรับตัวและมีความอดทนต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ดีกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Berry (2005) ที่อธิบายว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ มีอิทธิพลต่อการปรับตัวของบุคคล ข้อค้นพบนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพะเยาว์ และ ดวงทิพย์ (2557)

ที่พบว่า นักศึกษาจีนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการปรับตัวแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wilson (2011) ซึ่งพบว่า นักศึกษาต่างชาติในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีเพศแตกต่างกัน มีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน โดยที่นักศึกษาหญิงจะประสบกับความยากลำบากในการปรับตัวมากกว่านักศึกษาชายในทุกๆ ด้าน

2.2 ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย: นักศึกษาจีนที่มีระยะเวลาอยู่ในประเทศไทยแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาจีนที่มีระยะเวลาอยู่ในประเทศไทยน้อยกว่า 6 เดือน มีการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมได้ดีกว่านักศึกษาจีนที่มีระยะเวลาอยู่ในประเทศไทยมากกว่า 12 เดือน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาจีนระดับปริญญาตรีในงานวิจัยครั้งนี้ มีความคิดถึงบ้านเมื่ออยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน จึงทำให้หน้าจะปรับตัวได้ไม่ดีเท่ากับนักศึกษาจีนที่มีระยะเวลาอยู่ในประเทศไทยที่สั้นกว่า ซึ่งข้อค้นพบนี้มีความแตกต่างไปจากงานวิจัยของ Wilson (2001) และแนวคิดของ Berry (2005) รวมถึง Zhou et al. (2008) ที่อธิบายว่า นักศึกษาต่างชาติที่ยังมีระยะเวลาอยู่อาศัยในประเทศสหรัฐอเมริกานาน จะยิ่งปรับตัวได้ดี ซึ่งการทำงานวิจัยของต่างประเทศได้ข้อค้นพบที่แตกต่างไปจากงานวิจัยในครั้งนี้ อาจเนื่องมาจากงานวิจัยของต่างประเทศได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาต่างชาติในระดับบัณฑิตศึกษาด้วย ซึ่งน่าจะส่งผลให้มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่านักศึกษาจีนระดับปริญญาตรีในงานวิจัยครั้งนี้

2.3 ความสามารถในการฟัง/การพูด และการอ่าน/การเขียนภาษาไทย: นักศึกษาจีนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยแตกต่างกัน มี

คะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาจีนที่มีความสามารถในการฟัง/การพูด และการอ่าน/การเขียนภาษาไทยในระดับสูง มีปรับตัวได้ดีกว่านักศึกษาจีนที่มีความสามารถดังกล่าวในระดับที่ต่ำกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาจีนมีความสามารถในการสื่อสารภาษาไทยได้ดีนั้น จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการเรียนและด้านการใช้ชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยของ Wilson (2011) และ Zhou *et al.* (2008) ที่อธิบายว่า ความสามารถในการใช้ภาษามีผลต่อการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของนักศึกษาต่างชาติ

2.4 การสนับสนุนทางสังคม: นักศึกษาจีนที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนคนจีนในมหาวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมดีกว่านักศึกษาจีนที่ได้รับการสนับสนุนดังกล่าว และนักศึกษาจีนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนคนไทยในมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการปรับตัวไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้มีความแตกต่างไปจากงานวิจัยของ Wilson (2001) และแนวคิดของ Berry (2005) รวมถึง Zhou *et al.* (2008) ที่อธิบายว่า นักศึกษาต่างชาติที่ได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อนชาติเดียวกับตน จะยิ่งปรับตัวได้ดี และนักศึกษาต่างชาติที่มีเพื่อนชาวต่างชาติจะยิ่งปรับตัวได้ดีทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาจีนในงานวิจัยนี้ได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อนคนจีน อาจส่งผลให้นักศึกษาจีนปรับตัวได้น้อยกว่านักศึกษาจีนที่ต้องพึ่งพาตนเองโดยที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อนคนจีน และการที่นักศึกษาจีนจำเป็นต้องพึ่งพาตัวเองค่อนข้างมาก เป็นเพราะหลักสูตรที่นักศึกษาจีน

เรียนนั้นจัดไว้ให้เฉพาะนักศึกษาจีนได้เรียนเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่ค่อยมีโอกาสในการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนคนไทยที่จะคอยให้ความช่วยเหลือในการปรับตัว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีหน่วยงานให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาจีนโดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นอาจารย์คนจีน อาจารย์คนไทยหรือเจ้าหน้าที่คนไทยที่สามารถสื่อสารภาษาจีนได้ ซึ่งการให้คำปรึกษานั้น ควรแบ่งนักศึกษาจีนเป็นกลุ่มๆ จำแนกตามชั้นปี/ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ให้ความช่วยเหลือในการปรับตัวด้านต่างๆ แก่นักศึกษาจีนได้อย่างเหมาะสมในแต่ละกลุ่ม

2. ควรให้นักศึกษาจีนทุกหลักสูตรได้ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน และวิชาภาษาไทยเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ ทั้งนี้ควรมีการสอบวัดระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนก่อนที่จะเข้าเรียนในแต่ละหลักสูตร เพื่อที่จะจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้เหมาะสมกับระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนแต่ละกลุ่ม

3. ควรจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาจีนร่วมกับนักศึกษาไทยในวันหยุด ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยให้นักศึกษาจีนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทย และมีส่วนช่วยคลายความคิดถึงบ้านให้นักศึกษาจีน

ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจีนในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนด้วยภาษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ รวมถึง

ควรศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มนักศึกษาจีนระหว่างมหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย

2. ควรเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยเน้นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มนักศึกษาจีน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหา แนวทางการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนความต้องการให้อาจารย์หรือมหาวิทยาลัยช่วยเหลือ

เอกสารอ้างอิง

งามพิศ สัตย์สงวน. 2543. **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 4. รามาการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

ธัญรัช วิภักดิ์ภูมิประเทศ. 2558. ความพึงพอใจของนักศึกษาจีนที่มีต่อการเรียนในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี** 26(3): 32-41.

นุชนนตรี กภาพสมุทร์ และ ประสพชัย พสุนนท์. 2558. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. **วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย** 7(2): 27-40.

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และ สุภาพ นัทรารณณ์. 2555. การออกแบบการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

พระเพียว กิ่งเม้ง และ ดวงทิพย์ เจริญรุกข์ เพื่อนโซติ. 2557. ความสามารถทางการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและการปรับตัวของนัก

ศึกษาจีน มหาวิทยาลัยรังสิต. **วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ** 4(1): 634-655.

ศิริรัตน์ แอดสกุล. 2555. **ความรู้เบื้องต้นทางสังคมวิทยา**. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2557. **นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดและในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2555**. สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, กรุงเทพฯ.

สิริวรรณ สารนาค. 2558. **จิตวิทยาบุคลิกภาพและการปรับตัว**. พิมพ์ครั้งที่ 7. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

เสาวคนธ์ สุดสวาสดิ์. 2543. บทที่ 2 วัฒนธรรม, น. 15-28. ใน *งาน อดิวัฒนสิทธิ์, เฉลียวฤกษ์รุจิพิมล, ประไพร์ วิริยะสมบูรณ์, เสาวคนธ์ สุดสวาสดิ์, สุดา ภริมย์แก้ว และ สุรพันธ์ เพชรภา ผู้รวบรวม. สังคมวิทยา*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

อมรา พงศาพิชญ์. 2545. **ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (วิธีวิทยาและบทบาทในประชาสังคม)**. พิมพ์ครั้งที่ 3. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

Ren Zhiyuan, ศักดินา บุญเปี่ยม และ ภารดี มหำขัน. 2555. การปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาจีนในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา. **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์** 20(34): 185-201.

Berry, J.W. 2005. *Acculturation: Living*

- Successfully in Two Cultures. **International Journal of Intercultural Relations** 29(2005): 697-712.
- De Araujo, A.A. 2011. Adjustment problems of international students enrolled in American colleges and universities: A review of the literature. **Higher Education Studies** 1(1): 2-8.
- Henze, J. and Zhu, J. 2012. Current Research on Chinese Students Studying Abroad. **Research in Comparative and International Education** 7(4): 90-104.
- Huang, H. and Chang, Y. 2011. The Relationship between International Students' and Cross-Cultural Adaptation and Dominant Language in Taiwan. **International Journal of Humanities and Social Science** 1(7): 137-145.
- Kim, Y.Y. 2005. Adapting to a New Culture: An Integrative Communication Theory, pp.375-400. In W.B. Gudykunst, Ed. **Theorizing about Intercultural Communication: SAGE**. Thousand Oaks, CA.
- Scott, J. 2014. **Dictionary of Sociology. 4th Edition**. Oxford University Press, Oxford.
- UNESCO Institute for Statistics. 2014. **Global Flow of Tertiary-Level Students**. Available Source: <http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/international-student-flow-viz.aspx>, November 9, 2015.
- Wan, R. Nordin, S. and Razali, R.B. 2013. **International Students' Cultural Experiences: Exploring Socio-Cultural and Academic Adjustment in Malaysian Universities**. Available Source: <http://www.wseas.us/e-library/conferences/2013/Morioka/EDU/EDU-03.pdf>, November 11, 2015.
- Wilson, G.P. 2011. **Fitting-in: Sociocultural Adaptation of International Graduate Students**. Available Source: http://digitalcommons.uconn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=nera_2011, November 11, 2015.
- Yun, Y. 2009. **Cultural Adaptation of Asian Students in Australia**. Available Source: <http://www.aare.edu.au/data/publications/2009/yue091551.pdf>, November 12, 2015.
- Yusliza, M.Y. 2011. International Students' Adjustment in Higher Education: Relation between Social Support, Self-Efficacy, and Socio-Cultural Adjustment. **Australian Journal of Business and Management Research** 1(1): 1-15.
- Zhou, Y., Jindal-Snape, D., Topping, K. and Todman, J. 2008. Theoretical Models of Culture Shock and Adaptation in International Students in Higher Education. **Studies in Higher Education** 33(1): 63-75.